

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 5875
Tarih : 10.06.2024

10/1515

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Her beş yılda bir yerel yönetim seçim sonuçlarını hükümsüz bırakan kayyım atamaları, medeni ve siyasi hakların kullanımını devasa bir coğrafya için tamamen sınırlandırmış/kullanılamaz hale getirmiştir. Bu bağlamda, rasyonel dışı mevzuatın ve ana akım medyanın rolünün tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Ceylan AKÇA-CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye önceki yüzyılın ekseri kısmını, on yıllık periyotlarla darbe ve muhtıralarla geçirmiştir. 1980 askeri darbesi sonrası, pek çok belediye başkanı görevinden uzaklaştırılmış ve belediyelere merkezi yönetim tarafından 1982 yılında 24'ü vali-vali muavini, 19'u emekli general-emekli albay veya daha alt rütbede subay, 11'i devlet memuru, 5'i serbest meslek mensubu ve 8'i farklı mesleklerden gelen toplam 67 kayyım atanmıştır.

Askeri vesayet zihniyeti; 1 Eylül 2016'da yayınlanan 674 sayılı KHK ile Belediye Kanunu'nun 45 inci ve 57 inci maddelerine yapılan eklerle idari vesayet makamına, görevden alınan belediye başkanları ve meclis üyeleri yerine atama yapabilme yetkisi vererek, mevcudiyetini devam ettirmiştir. 1 Eylül 2016 ile 31 Mart 2019 yerel seçimlerine kadar olan süreçte 101 belediyeye kayyım atanmış ve 151 belediye meclis üyesi görevden alınmıştır.

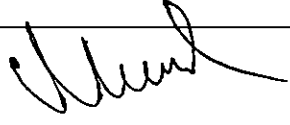
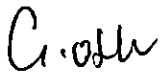
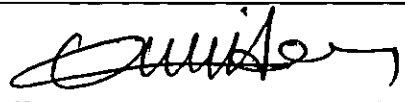
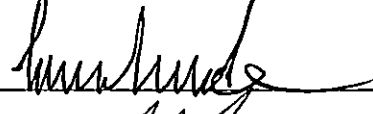
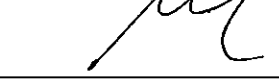
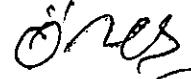
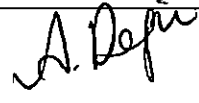
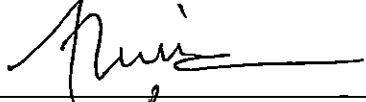
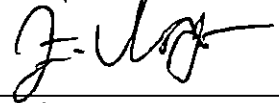
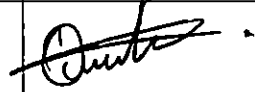
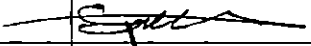
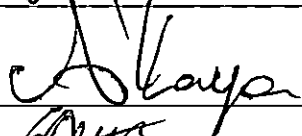
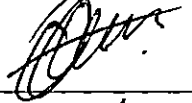
Bu KHK'ler, 2016 yazında, olağanüstü hal koşullarında çıkarılmış, üç yıllık bir süreyle geçici olacağı söylenerek kamuoyu yanıltılmıştır. Daha sonra, bu KHK'ler olağan hallerde de geçerli olmak üzere kanunlaşmış (7145 ve 7333 sayılı yasalarla); 16 Nisan 2017 referandumuyla geçilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemiyle, askeri vesayetin gömlek değiştirerek güçlendirilmiş idari vesayet adıyla kurumsallaştırıldığı anlaşılmıştır. Nitekim 31 Mart 2019 yerel seçimlerinden sonra seçim galibi oldukları halde 6 belediye eş başkanına, 45 belediye meclis üyesine, 3 il genel meclisi üyesine mazbataları verilmemiş, aynı yıl 48 belediyeye kayyım atanmış, yine belediye başkanları ve meclis üyeleri tutuklanmıştır.

Son olarak 31 Mart 2024 tarihinde yapılan Mahalli İdareler Genel Seçimi ile Hakkari Belediyesi Eş Başkanı seçilen Mehmet Sıddık Akış; seçildikten sadece iki ay sonra 3 Haziran 2024 tarihinde, gri kategoride *terörden arananlar* listesinde olan FETÖ firarisi bir savcı tarafından iddianamesi yazılan bir soruşturma kapsamında gözaltına alınmış ve aynı saatler içerisinde İçişleri Bakanlığı tarafından Hakkari Belediyesi Başkanlığı görevinden uzaklaştırılarak yerine Hakkari Valisi kayyım olarak atanmıştır.

Meşruiyetini sandıktan alanların, sandık iradesine yaptığı darbelerle kendi meşruiyetlerini de tartışmaya açtıkları, kendi üyelerinden dahi itiraz seslerinin yükseldiği görülmektedir. Bu noktada bir rıza üretim aracı olarak kullanılan ana akım medya, idari vesayet rejiminin savunucusu haline gelmiştir. 9 Haziran 2024 Pazar günü Yeni Şafak'ta Aybike Eroğlu tarafından Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanları ve personeli hakkında asılsız iftiralarla dolu bir yazı yayınlanmıştır. Hatırlanmalıdır ki; 6 Ağustos 2019'da yine Aybike Eroğlu tarafından aynı gazetede; Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanı Adnan Selçuk Mızraklı, belediye idarecileri, personel benzer karalamalarla hedef yapılmış ve sadece 13 gün sonra Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine kayyım atanmıştı. Oysa kamuoyunun inandırılmaya çalışıldığının aksine; kayyım gerekçesi yapılan ve seçilmişlerin gözaltı/tutuklamalarına gerekçe gösterilen suçlamalar; kendi oğlunun cenazesine gitmek, zor durumda olan bir vatandaşın mutfakını onarmak, kendi aday tanıtımına katılmak, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinliğine katılmak, partinin kongresine katılmak, eş başkanların attığı twiti beğenmek, seçim bürosu açılışına katılmak, basına "savaş suçtur" demecini vermekten öteye gitmemektedir.

Sonuç itibariyle idari vesayetin; seçme-seçilme, siyasi faaliyette bulunma ve daha ötesi yurttaşlık hakkının kullanımını engellediği ve dayanak yaptığı yasal düzenlemeler ve tetikçi olarak kullanılan ana akım medyayla bu gerçeği perdelemeye çalıştığı görülmektedir.

Her beş yıldı bir yerel yönetim seçim sonuçlarını hükümsüz bırakan kayyım atamalarının, medeni ve siyasi hakların kullanımını devasa bir coğrafya için tamamen sınırlandıran/kullanılamaz hale getiren bu uygulamanın, uygulamaya altlık yapılan rasyonel dışı mevzuatın ve bu hususta kullanışlı aparat ana akım medyanın rolünün tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin derhal belirlenmesi amaçlarıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	